

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Amb la temperatura alta que patim, aquest estiu el millor serà prendre-s'ho a la fresca.

FEROTYL

Específic de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulador de les glàndules intersticials. Produceix pífurigidular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfura, ni cantharides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

Ganiveteria ARTERO

REGISTRADA

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per-ruquer. -- Especialitzada en el buidatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 - Festius de 11 a 1 - Tallers, 29. entl.

TEATRE COMIC EXIT EXIT

de la revista de costums populars, en 2 actes i 18 quadros, de Paradas, Guimeñez i música del mestre Guerrero

La sofa de oros

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA CASINO DEL MAR

en espanyol, per Kary Grand

POR UN MILLÓN

per Gustav Froelich

NO TEMAS AL AMOR

per William Haid

REVISTA I DIBUIXOS

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

ESCOPLETES DE CAÇA
VENDES AL COMPTA I A TERMINI

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280

Es solliciten agents

ARMERIA
RADIOS
VARIES
MARQUES

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrepenides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Impossibilitats de publicar la nostra «Crònica», reproduïm aquesta enquesta feta des de L'ESQUELLA, l'any 1928, un any en el qual també feia calor i s'havia de passar pel temporal com ara

fóra de dir-ho com a un li vagi millor, respectant, però, en l'escriptura les normes de l'Institut.

P. Fabra

Què? ¿Què els sembla d'aquesta calor?

SEGUINT l'exemple dels grans quotidians, i no volent ésser L'ESQUELLA DE LA TORRATXA menys que ells, ha obert una enquesta entre distingides personalitats d'aquesta ciutat i els seus voltants, i els ha fet aquesta interessant pregunta: ¿Què? ¿Què els sembla d'aquesta calor?... Pregunta que,

generalment, s'escolta a l'hora d'anar a dinar o a l'hora de prendre cafè. Heus ací el que ens han dit aquestes distingides personalitats:

Generalment no sento calor. El que em preocupa són els alts i baixos del termòmetre que, de vegades, em fan el mateix efecte que els alts i baixos de la Borsa. I llavors, jo que sóc un home preocupat dels problemes financers de la meua terra, com sap el meu estimat amic Mustafà Kemal, suo... Demés no puc fer declaracions. Tinc feina. Ara mateix he rebut una carta del meu company Mr. Chamberlain en què hem de mana un consell per resoldre el conflicte xinès. Com vostè comprendrà, un home que està tan preocupat no pot parlar de la calor. Entengui's amb l'Estelric. El que ell digui, diu que ho he dit jo, i en paus.

F. Cambó

Sí, senyor. Aquesta calor és un fenomen atmosfèric que l'any 1901 vaig constatar que passaria. L'Acadèmia Astronòmica d'Oslo té un comunicat meu, en què parlo d'aquest fet. I esperi's; dintre uns dies un estel menut, al qual he tornat a posar el meu nom, passarà per damunt la ciutat deixant caure un xàfec que ja ho sentiran a dir.

Comas i Solà

El que em preocupa més de la qüestió «calor», és si s'ha de dir «la calor», «el calor», «les calors», «els calors». Segons la «Crònica, d'en Muntaner», s'ha de dir «la calor»: «...e fa una (f.) calor que esparvera e que encongeix...»; però també trobem en Ramon Llull aquest paràgraf: «E allavors el s'adlot digué: el calor és un producte de l'estiu...»

Cal no confondre les qüestions. A Tàrraga en diuen «les calors» i a Tortosa en diuen «els calors». El millor

—Quina calor, eh?

—Molta.

—Ja se sap: a l'estiu, calor, i a l'hivern, fred.

—Es el món...

—Just.

—I fins que no canviï.

—Això, això.

A. Rovira i Virgili

«En mi concepto, tiene la culpa de este calor la mala organización que dieron a la ciudad los que, apartándose del verdadero sentir de los ciudadanos auténticos, que es el de los suscriptores de mi periódico, convirtieron esta población de invierno, en lugar de imponerla como ciudad de verano. Paseando un día con don Juan Maragall me lo aseguraba, así como también mi ilustre antecesor, el señor de los Santos Oliver.»

Gaziel

—El calor n'ha estat tan desagradable aquest any, que no he pogut treballar gaire. Per aquest any només puc acabar sis comèdies per a infants molt divertides: «La pastoreta de les cabretes negres», «El príncep i la princeseta que anaven a les palpents i a les fosques» i «El fill de la mareta».

Josep M.ª Folch i Torres

—A mi, m'és igual la calor. A l'hivern tampoc no sento el fred. Sóc un home de temperament calorós, millor dit, calent.

Josep M.ª de Segarra

—Hola, cipaio... La calor? A mi, que em contes... Jo sempre vaig amb calçotets. Com els flequers. Res, home, grimegia y armas al hombro.

Josep Santpere

Calor,

rem,

llum.

La gavina que voleteja. Pudor de wàter.

Ensems caminen vers l'ideal

l'estel i l'avió.

Surt la carn d'olla del balcó.

La xemeneia

del

Poble

Nou, plora.

I riu.

Riu Besós.

Sebastià Sánchez-Juan

Quins èxits, senyors!

La frase —aquesta frase tan expressiva— no és nostra, és del senyor Cirera Voltà: «Quins èxits, senyors!» Es refereix a l'èxit del Mestalla i a l'èxit de Medina del Campo.

Indubtablement. Quin èxit! Augurem que les eleccions no es faran esperar. Quan s'està en ple èxit cal aprofitar-lo.

Coincidències

S'ha sabut, per revelació que n'ha fet una pitonissa barcelonina, que el míting de Mestalla va coincidir amb l'entrada de Lenin al cel.

Ja veuran. Lenin, des de la seva mort, anava com ànima en pena, infinit amunt, infinit avall. No el volien ni al Cel, ni al Purgatori, ni a l'Infern. Al Cel —això sempre segons la pitonissa— han tingut ja crisis provocades pels molts monàrquics comunitzants que hi sojoi-nen i, a l'Infern, els pasa el mateix amb el bolxevics monarquitzants que hi ha. Ni a l'un lloc ni a l'altre, no hi volen nous pertorbadors. Tal vegada, al Purgatori, haurien acceptat Lenin, però Lenin tenia un mal concepte del Purgatori, com tenia un mal record de les «coses» d'Espanya.

Doncs bé Lenin, com hem dit, anava infinit enllà fent de badoc quan es va trobar amb un jueu conegut. «Ola, Lenin» —«Ola, Jeroboam» —«¿Què hi fas ací?» Lenin va explicar el seu cas al jueu, i el jueu va oferir-se per fer-lo entrar de contraban al lloc que escullís. El jueu va insinuar, malgrat tot, que el cel —per ésser més serà-

tics— donava més facilitats que l'infern per l'entrada de frau. Lenin seria introduït al cel, doncs, com a lloc fàcil.

Jeroboam el va fer ficar en una maleta, se la posà al coll i a l'hora i mitja el jueu tustava a la porteria de Sant Pere.

«¿Què passa?» —preguntà el Pare de l'Església. —«Ara ho veurem» —contestà el jueu. —«Pere, ¿coneixes Carl Marx, un home amb barba que seu sempre en un recó i al costat d'una font de núvols?» —San Pere féu un gest afirmatiu. —«Doncs, aquest home —prosseguí el jueu— es va deixar un «Capital» damunt la terra i jo li porto ací dins els interessos d'aquest «Capital». ¿Puc passar?»

Sant Pere, equitatiu, va obrir la porta, i Lenin fou introduït al cel per Jeroboam en el mateix moment que les ràdios cèliques trametien al Paradís aquest fragment del discurs del senyor Gil Robles a Mestalla: —«Se nos dice que somos socialistas disfrazados. Yo he de decir a eso que nosotros no hacemos otra cosa que pedir una mejor distribución de la riqueza, y lo hacemos en nombre de las doctrinas que son esencia de la Iglesia.»

Uns angelets, molt bonics, aplaudien vora la ràdio.

Latituds

En llegir, per exemple, que l'enemic públic número 4 o 5 ha estat agafat a casa nostra per haver encès falles fora de nits de revetlla o per haver-se emportat contra la voluntat dels seus possessors una més o menys alta quantitat de mils pessetes, ens recordem d'una anècdota que oïrem contar al periodista i conegut comediògraf francès Henri Duvernois: —«Un matí que els diaris francesos donaven compte de desordres i trets a Marsella, inserint uns telegrams terrorífics del corresponal marsellès dels diaris de París, el director de la «Presse» va cridar el seu redactor Henri Duvernois per fer-lo anar a Marsella a fer un reportatge.

Henri Duvernois, ja a Marsella, es va entrevistar amb el corresponal per a pregar-li dades i companyia per visitar els llocs dels fets i inquirir. El corresponal féu els possibles per allunyar al repòrter de tot el que podia ésser esbrinament dels fets, però, ja convençut que res no valia per allunyar Henri Duvernois del compliment del seu deure, li va confessar que aquells desordres i trets els havia inventats ell, per a poder posar telegrams i cobrar comissions, car tenia molts fills i la cosa anava prima. Des d'aleshores quan parlen a Henri Duvernois de desordres i trets a Marsella es fa un tip de riure.

El nostre cas és al revés. Ens assabentem de fets sis, set o vuit mesos després del seu esdeveniment, i en el nostre cas no podem sospitar que un autor inventi fets per enviar notes que aclareixin uns esdeveniments que cal suposar que desconexíem i que ens ha de sobtar en ésser-los reconeguda existència oficial. ¿De qui o de què ens hauríem de riure, en el nostre cas? ¿De la trobolla dels autors? ¿Del misteri que ha durat sis, set o vuit mesos?

—Guanyem! Guanyem!
Eleccions! Eleccions!

Frenem els comentaris! El paral·lelisme entre uns fets i altres és tan humorístic que gairebé ens atrevim a dir que, cas de fer-se, podria ésser millor que els reportatges-ràdio d'en Valentí Castanys; això malgrat els lladrics aparatosos que algunes vegades els acompanyen.

Constatem únicament, i com a explicació, la diferència de latituds entre la França i l'Espanya actuals.

El dibuixant Opisso és un distret

El dilluns passat el dibuixant Opisso venia de Santa Coloma de Farnès on havia anat a fer de «digníssim Jurat» en un concurs de Teatre Amateur. (Això de digníssim Jurat és l'adjectiu d'alguns programes.)

Doncs bé, en sortir de l'estació de Palautordera, l'Opisso es topa en el vagó del tren amb un conegut.

—«Ola, Opisso. ¿D'on véns?»

—«Noi no ho sé!» —fa l'Opisso com si retornés de l'altre món. Però davant la sorpresa del conegut trobat, l'Opisso es concentra, fa un esforç per treure's la distracció del damunt i fou aleshores quan el conegut i els companys de l'Opisso pogueren oir d'on venia.

L'Opisso venia de «Santa Coloma de Palaufarnés». I la nova caiguda a la distracció no li va permetre d'adonar-se de l'estranyesa del conegut i dels companys davant dels descobriments que l'Opisso venia d'un poble que mai no ha estat al mapa.

Qui juga de pinyol: tres, sis, nou

Més difícil, encara! Els radicals van a Mestalla. Com que suposem que després del pacte de Salamanca tots són uns, l'ajuda que en el passat míting uns donaren els altres, els altres la daran als uns en el proper. I que el milió d'espectadors es tornarà a reunir a València en espera de conèixer qui té més talla.

Compreu L'Esquella de la Torratxa

Mentrestant València pot afegir això a la lletreta que tan carrinclonament la canta, embolicada amb la música de un tal Padilla.

València, és la terra dels grans mítings que han de dur al campionat.

València, és l'escollida dels polítics que saben parlar esmolat.

L'Alexandre i en Gil Robles...

En aquest moment de la inspiració hi ha qui ens crida que parem el disc i la glosa. Obedients, com sempre, ens dobleguem davant del manament.

Una confessió

No donarem els noms. Hi ha a la reunió d'escriptors, dibuixants i músics. Es parla de la ràdio...

¿Podeu resistir la ràdio?

Uns opinen que sí. Altres proclamen que és un invent meravellós que ha de traspalsar moltes coses. Altres es revoltent contra les coses que ens fa escoltar. Altres en protesten amb ira...

Es quan un escriptor fa la seva confessió:

—«En el pis del costat del meu hi da uns veïns que tenien la ràdio més escandalosa de Barcelona. I aquesta ràdio trametia tota la musiqueta que corre pel món des del matí a la nit. Bé, L'altre dia jo anava a entrar a casa quan m'adono que el pis dels del davant és sospitosament obert. Entro al meu domicili, agafo un revòlver, i em fico al pis dels veïns, en el precís moment en què dos homes registraven uns calaixos. Els crido «mans enlaire» i els homes resten englaiats. M'ofereixen deixar tot el robat i seguir-me a la Delegació per tal que no engegui el revòlver. Accepto l'oferiment si retornen tot el que havien furtat. Accepto també el no fer ús del revòlver i fins el deixar-los lliures, però amb una condició: l'únic que se n'han d'emportar de la casa és l'aparell de ràdio. Els lladres acceptaren, reconeguts, l'oferiment; jo els vaig veure anar-se'n escala avall amb l'aparell sota el braç; vaig desar alegrament el revòlver, i avui, gràcies a la meva complicitat heroica, em veig lliure, momentàniament del veïnatge de la ràdio més escandalosa de Barcelona. Pel cas probable d'una futura compra per part dels veïns, els confesso que fins m'ha passat pel cap actuar de lladre jo.»

I l'amic calla, però amb el vagorós temor que la seva confessió pugui arribar a les orelles del senyor Santullano.

Els de Grècia ens han donat la fórmula

Els de Grècia ens han donat la fórmula i s'ha de convenir que aquesta fórmula pot ésser més enganxosa que la pega grega, producte d'origen grec segons és lògic suposar.

A Grècia, els Diputats de la República constitucional poden jurar-li igual fidelitat que els Diputats monàrquics, car s'ha trobat la fórmula prodigiosa que el Rei de Grècia pugui tornar a Grècia no com a Rei, sinó com a President de la República.

I així, els qui jurin fidelitat al Rei, la juraran al President de la República i els qui jurin fidelitat a la República, la juraran al Rei que la encarnarà monàrquicament.

La fórmula és prodigiosa i mereix totes les nostres lloances: fórmula grega, autènticament grega.

Cal posar-la en estudi per veure si l'adoptem. I ja des d'ara podem dir que per donar a conèixer els estudis que fem amb referència a la fórmula, emparaulem el camp de Mestalla.

Cal higienitzar la llet

El Dr. Huguet ha convocat una conferència amb referència a la higienització de la llet. Ens sembla molt bé, car ens sembla molt bé tot el que sigui profitós per a Barcelona.

En aquesta conferència, hi han anat vaquers, venedors de llet i algun tècnic. També ens sembla molt bé. Ja no ens ho sembla tant que fossin els vaquers els qui, en la reunió, portessin la veu científica.

Quants microbis, quanta malaltia, evocaren aquests

vaquers. Tota aquella meravella erudita dels munyidors de vaques sembla més treta de la clepsa del senyor Danès que de la clepsa llur. Pasteurització impossible per ací. Teoria per allà.

Nosaltres recordàvem les teories del senyor Vidal. «La llet sense pasteuritzar conté milions i milions de microbis». Però els vaquers semblaven paladins d'altres teories, teories més de cara a les vaqueries que d'higienització de la llet.

Ara estem en el període de ponències i comissions.

Malgrat tinguen una gran por als afers que es voregen sempre i no es resolen mai —confusió damunt de confusió—desitjaríem que la higienització de la llet fos un fet, sota l'esguard mirífic del doctor Huguet, i amb gran sorpresa dels amos de vaqueria.

GLOSSARI

DIVAGACIONS ESTIVALS

¿De què parlarem? ¿de la paella monstre de Mestalla o de les molèsties, enguany exacerbades, de la calor? Fet i fet, per tal de no prendre mal i d'evitar en el possible les ires del censor, preferim de parlar de l'estiu, com més endavant parlarem de l'hivern, si és que abans no canvien les condicions climatològiques del petit món on ens belluguem i fem la viu-viu.

El temps i tot el que li fa companyia és un dels pocs temes que, ara com ara, resten lliures per a la discussió i el comentari, com el vent, i l'aigua—el foc no tant—són els únics elements dels quals hom pot parlar sense limitació de cap mena. Això, actualment. Demà ja ho veurem.

Si considerem les estacions de l'any en el seu aspecte mortificant, acostumem a trobar que el temps en què vivim és el més rigorós de tots els que havem viscut. —Mai no havia tingut tanta calor, diem. O bé: —Quin fred que fa aquest any!

Solament, quan volem demostrar la nostra erudició o, simplement, quan pretenem fer història, evoquem un any determinat, extret del record o de la fantasia, el qual s'havia distingit per l'abús despòtic del fred o de la calor. Quant a la primavera i a la tardor, aquestes estacions intermèdies, que eren tota una delícia, han desaparegut gairebé del tot, sacrificades per la moda dels extremismes, moda que es porta tant a les altures, com en el formatge de bola del món.

L'esclat de les indústries modernes i l'honorable i estesa xarxa d'organitzacions del comerç i de la navegació, han destruït radicalment la vella idea que les rigors estiuenques o hivernals eren com una mena de càstig de Déu pels excessos i pecats comesos a l'estació anterior. Si hi ha càstig és pels qui no tenen diners o temps per a eludir, d'una manera confortable, les molèsties naturals de l'estiu i de l'hivern. Hi ha una

colla d'interessos creats a l'entorn o a l'envista de les estacions i, naturalment, tot el seu goig i el seu guany consisteixen a esprèmer al màxim els excessos, segons ells mai suficients ni superats del fred i de la calor, encara que els altres mortals, aquells que hom anomena "consumidors", pateixin suplicis dantescs i en parlar de suplicis dantescs no volem referir-nos pas a la traducció de "La Divina Comèdia" que està fent el nostre admirat Josep M.ª de Segarra ad usum dels lectors de "La Veu de Catalunya".

El comerç no té entranyes. Quan un lleu ventijol de marinada o d'on sigui, apaivaga un xic les intemperàncies de la calor o bé, a l'hivern, una visita tímida, però ben agraïda, d'uns raigs de sol vénen a fondre la gelor excessiva de l'estació que toca, haveu d'anar en compte a elogiar el que per vós és el bon temps, davant de segons qui. Doneu calor que cremi als establiments de banys, fabricants de ventiladors, orxates, i gasoses, ventalls i altres productes i articles de temporada. Que geli fins la pica de l'aigua beneïta, desitgen els venedors d'estufes, flassades i altres estris adients.

Mentre n'anirem parlant, arribarem a un altre temps i mudarem de disc i de roba. Mentrestant, deixeu-nos dir, per a descàrrec de la nostra consciència, que les dues coses que ens cremen més de l'estiu són el tòpic que a fora de Barcelona no es coneix la calor i, sobretot, aquestes "verbenes" de mantons de Manila, fanallets a la veneciana, musiqueta de piano de maneta i parada de "churros", que la nostra «gente bien», tan cursi, buida i poca-solta, celebra en totes les viles i poblets on, cada estiu, van a passejar la seva ridícula vanitat de mig en plata mig en cèntims.

PANICAL.

Esports

Cronòmetre

¿Per què el Sabadell ha perdut el Campionat?

Enguany la sort ha decidit posar la seva atenció en un sol punt cardinal; el sud.

Parlem de futbol i això vol dir que al·ludim als tres campionats que han quedat en terres d'Andalusia.

Nosaltres saludem respectuosament el símbol regional futbolístic de la terra andalusa i la felicitem pel seu triomf. Però cal que passem a fer un balanç minuciós de les particularitats que enclou aquest triple triomf al campionat de Lliga, al de la Copa Espanya i al campionat amateur.

En primer lloc el Betis ha conquerit el títol preat de campió de Lliga presentant un equip, on sols hi havia dos o tres jugadors andalusos. Els altres eren de Bascònia i un d'ells, Gómez, català.

Urquiaga, Areso, Aedo, Larrinoa, Saro, Unamuno, Lécue; tots són de Bascònia. Sols Peral i Caballero són andalusos; Adolfo i Timimi són de Canàries.

I el Sevilla? Ah! El Sevilla dels onze en té cinc que són de Bascònia i un de Múrcia.

Com l'Atlètic de Bilbao no hi ha encara qui aconseguixi una copa Espanya amb tots els honors de potencialitat futbolística regional. Ni el Madrid que l'any passat va ésser campió d'Espanya. Perquè l'Atlètic ja estava cançat d'ésser-ho. Fou campió amb en Samitier i en Zamora, dos catalans, cinc de Bascònia i un de Canàries.

Enguany vençent el Sabadell, que ben aprop va arribar-hi, s'hauria repetit el cas de la victòria lloable d'un conjunt d'ho-

mes d'una mateixa regió i que per tant lluitaven amb un matèix anhèl.

El Sabadell presentava un equip d'onze catalans, però va perdre per tres goals a zero davant el Sevilla. El Sabadell hauria guanyat amb l'equip complet i sense tara, però els seus esforços, i el seu domini, foren vençuts per la dissort de presentar Gual, un dels seus homes, lesionat seriosament.

El campionat d'Espanya que podia tornar a Catalunya una vegada més, després de tants anys d'abstinència, ha caigut per la fatalitat d'un cop que Gual va rebre jugant amb el Betis. L'equip rival ha donat al Sevilla indirectament, el títol de campió d'Espanya.

Cal dir, per damunt de tot, que a l'espiritualitat d'un equip representatiu de regió és precis que l'ajudi al triomf, la sort de no veure malauradament lesionats els homes d'un conjunt. Els conjunts exactes i forts són els que triomfen en les competicions nacionals.

Quan l'Atlètic fou tan sovint campió d'Espanya, la naturalesa forta dels seus homes, permetia de veure'ls jugar tota una temporada sense desinflar-se; ara, els homes de llavors no donen el profit que abans donaven.

El Betis ha guanyat el campionat de Lliga, mentre ha pogut presentar el conjunt sencer i el Sevilla és campió d'Espanya per què, sortosament per ell, les competicions no han desfet el conjunt amb què va iniciar la temporada.

El Sabadell mereix, però, un homenatge per la seva gesta. Ha arribat a finalista del campionat d'Espanya, i creiem que això servirà d'estímul al club del Vallès per mantenir el seu prestigi i anar endavant fins a conquerir algun dia la Copa, S la mereixia per jugar millor, i la va perdre tan desgraciadament a Madrid.

AQUELL

Altaveu indiscret

Hítler no cap a la pell. L'estat alemany subvenciona el Mercedes-Benz i guanya totes les proves de motor on concorren aquests vehicles.

Creiem, però, que Nuvolari posat al volant d'un Mercedes-Benz, aconseguiria quelcom més que Carracciola i Faggioli.

* * *

En Gual estava enfadat amb els directius del Sabadell. Acosumats que aquest jugador és dels que es planyen quan reben alguna trompada, no van fer cas de la seva lesió i, certament, era greu.

Allitat a la Mutual, va passar-hi tota la setmana i sols va rebre noves dels directius sabadellencs, en trametre-li el passatge d'avió per anar a Madrid.

Desconfiats els directius sabadellencs, creien que Gual feia taula posat d'acord amb el Sevilla, on ha jugat dues temporades abans d'entrar al club de Sabadell.

No saben que Gual és un xicot decent que, per damunt de tot, sap respondre als seus deures.

* * *

Gino Bartali, un «rutier» italià, ha guanyat el gran premi ciclista de Reus vençent homes con el belga Hutz i els germans Deloor.

Reus, que ja té un historial ciclista, amb aquesta prova del pedal va en camí d'assenyalar un altre magna tradició catalana de la bicicleta.

* * *

Ha arribat l'hora dels grans canvis de jugadors i els traspassos d'elements futbolístics d'un club a l'altre. El València empaïta en Zabalo i en Morera del Barcelona i sembla que sabrem noves aviat d'aquests jugadors.

* * *

Dotze homes aniran a França representant el ciclisme espanyol a la tradicional volta francesa. Nosaltres creiem sincerament que no hi ha a Espanya dotze homes capaços d'aguantar dignament la representació en una competició tan dura i difícil; si dels dotze n'acaben cinc, ja faran prou.

Fermí Trueba ha donat l'exemple en no acceptar abans d'exposar-se a fer un trist paper.

* * *

La promoció catalana continua endavant. Granollers, Girona i Badalona van igualats a catorze punts, després de nou jornades de competició. Estem veient que a darrera hora hi haurà clatellades de valent pels dos llocs de la cua de primera categoria.

Si hem de fer un pronòstic, direm que Badalona i Girona potser no es deixaran prendre el lloc.

* * *

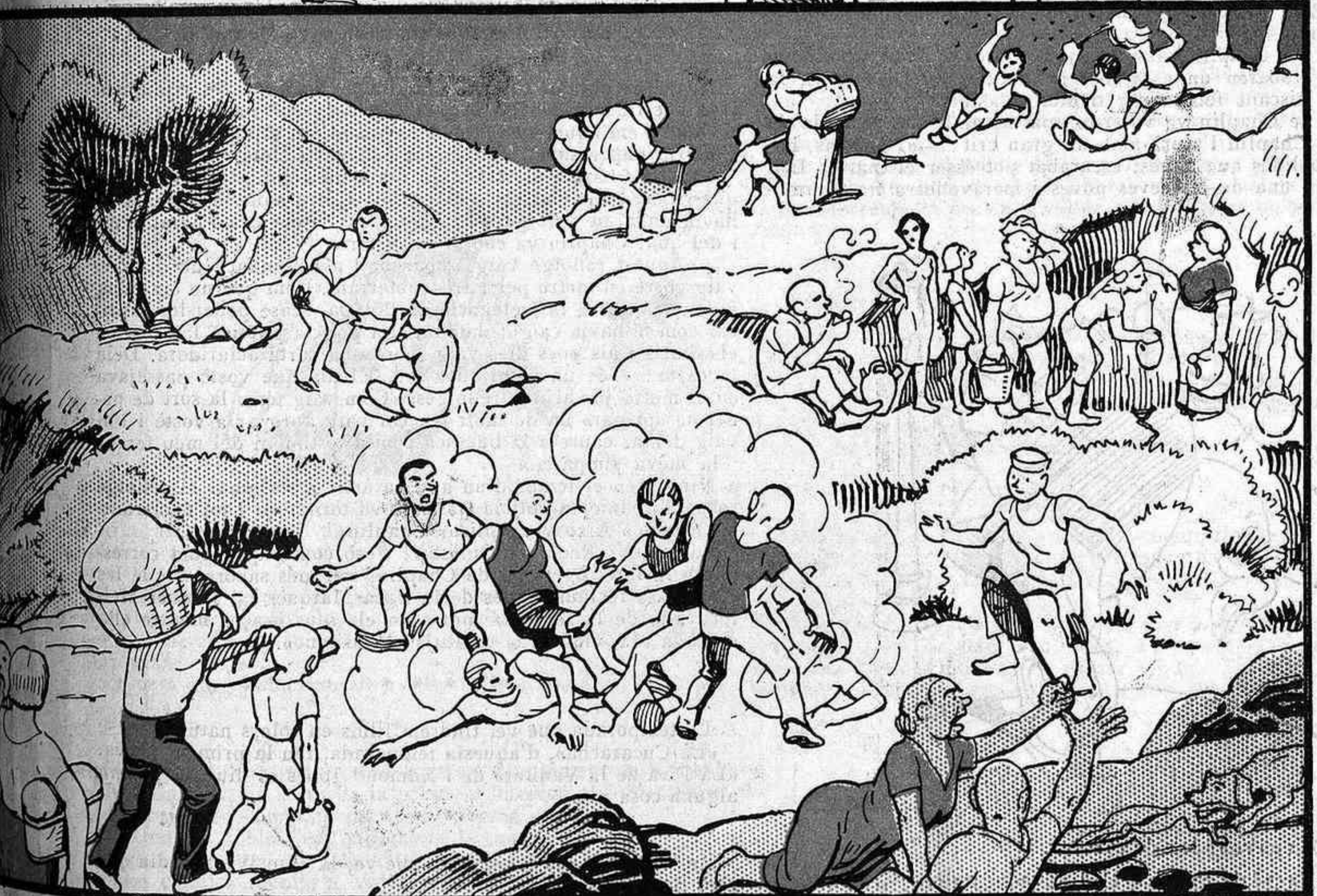
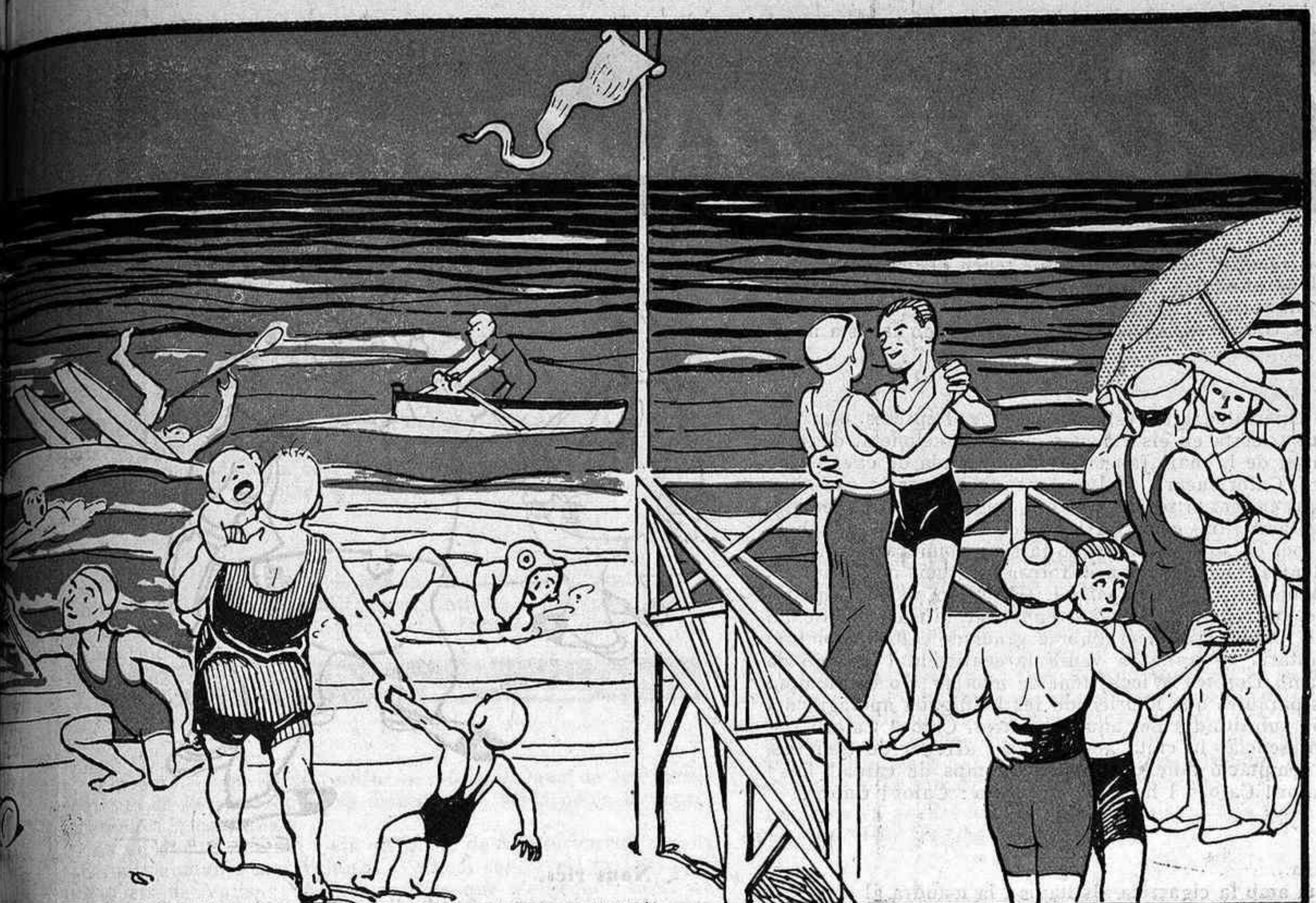
Ja tenim el Patrie campió de Catalunya de basquet. En Maunier no cap a la pell i la fatxenderia l'ha fet créixer quatre centímetres més.

* * *

Un èxit formidable ha tingut Penya Rhin en la darrera prova de Montjuic.

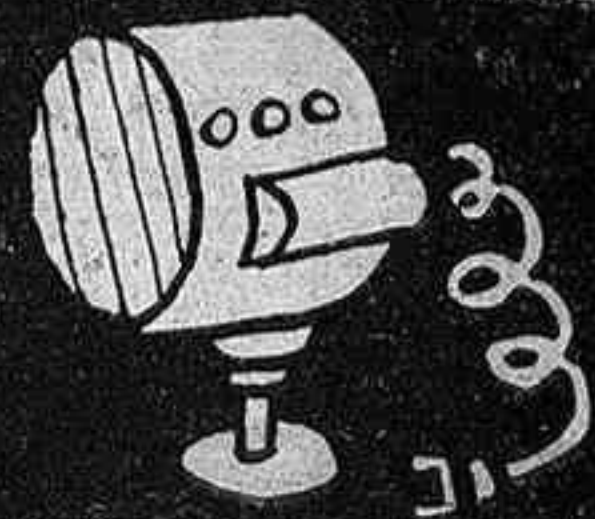
Cal destacar de l'organització un home modest, invisible, però incansable que ha estat l'ànima, com sempre, del premi Penya Rhin.

Parlem d'en Pep Torrents d'«El Mundo Deportivo»; el nom del qual va lligat amb Penya Rhin tan íntimament, que quasi fóra imposible de separar-l'en.

ESCENES D'ESTIU. El repòs dominical.

Cinema

Els diaris omplen les columnes que tenen dedicades al cinema amb biografies dels actors que les cases editores de films volen popularitzar la temporada que ve.

Nosaltres, comencem a omplir les nostres, amb aquesta nova.

* * *

Sintesi cinematogràfica estiuenca. Calor. Represes. «La Dolorosa» que triomfa en els cinemes de la Barceloneta, degut a la proximitat de la mar. Janet Gaynor, caiguda de cavall i en una clínica. Calor encara. Moltes ganes de no anar a cap cinema, malgrat en fem la secció. Cinemes que organitzen setmanes de l'alegria amb films com: «Arlette i els seus papàs». (Tothom neda com pot en aquest juliol que fa suar abundantment.) Represes calentes com «Torero a la força» i «Llums de la ciutat». «La Germana Negra» a l'Espanyol. (Ho veiem negre.) Ens recordem del Maryland «amb aire renovellat, filtrat, purificat i refrigerat». Carát! Escrivim amb 32 graus de calor a l'ombra. ¿Ens temptaria de tornar a veure la sentimental «Cançó de Bressol» amb Dorotea Wieck, fent de monja? No ens tempta res! I les paraules que haurien de fer l'obligada apològia del cinema són substituïdes per aquestes altres. Calor! Calor! Calor! Ni presenciar la cinta apològica: «Honor de General» ens seria temptació adient en aquests temps de calda! Res! Calor! Calor! Calor! I ho repetim encara: Calor! Calor!

* * *

Recordem...

Fem fum amb la cigarreta als llavis i la mandra al cos.

Recordem que Charlie Champlin fou un gran admirador de Lon Chaney.

Un dia que Chaplin passejava pels afores de Hollywood amb un amic, trobaren un escarabat monstruós que travessava la carretera lliscant feixuc per damunt l'asfalt.

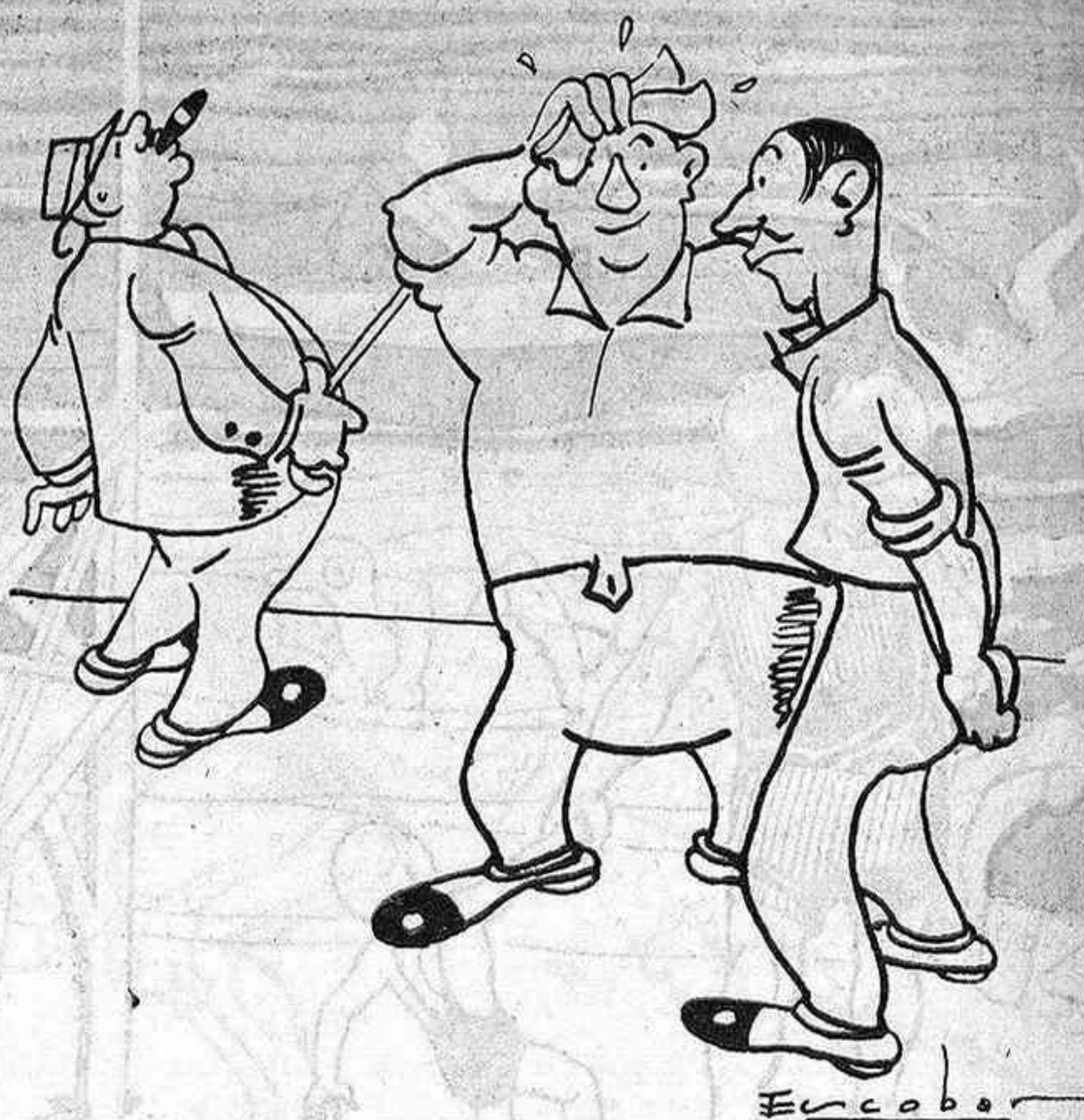
L'amic de Chaplin va voler-lo apartar amb una puntada de peu, però Chaplin l'aturà amb un gran crit: —«¿Què fas, home? ¿T'oblides que aquest escarabat pot ésser el mateix Lon Chaney en una de les seves noves i meravelloses transformacions?»

* * *

Diu el venedor de diaris.

—«Hauré de comprar el diari aquesta nit. Crec que porta notícies molt interessants.»

Nous rics.

—¿Diu que guanyares els diners durant la guerra?
—No, senyor. Assistint als mífings de Mestalla.

Altra anècdota de Charlie Chaplin. I consti que les expliquem com a estiuencques i no perquè cap casa editora ens pagui el reclam. Fem aquestes aclaracions per al qui sàpiga que Charlie Chaplin impressiona actualment una nova cinta.

Charlie Chaplin mostrava un dia a un admirador les ofrenes que li havien enviat els seus devots. Entre aquestes ofrenes hi havia un gran rellotge d'or que cridà l'atenció a l'admirador, i del qual Chaplin va contar la història.

—«Aquest rellotge vaig trobar-me'l a la butxaca un dia que vaig corre en metro pel París subterrani. Com que no era meu, el vaig portar a la Delegació de Policia, sense poder-los explicar com m'havia caigut damunt. La policia publicà la nova en els diaris i als pocs dies vaig rebre una carta aclaridora. Deia la carta: «Sóc un admirador seu. El dia que vostè passejava en el metrò jo «hi feia rellotges». Com vaig tenir la sort de poder-ne «pispar» un de molt bo, em vaig apropar a vostè i l'hi vaig deixar caure a la butxaca com a testimoni del meu fervor i la meva simpatia.»

Ningú, en el temps d'un any va anar a reclamar el rellotge robat. La mateixa policia francesa va tornar-me'l tot declarant-me'n amo.» Això va explicar Chaplin.

Fantasies? Reclam? Qui sap! Però consti que, com correspon a la intel·ligència de Chaplin, són més saboroses que les cursileries reclamístiques de la Paca Marquès (a) Raquel Meller: allò de la serventa morta en els seus braços mentre ella cantava «La violetera» o «Ruja el Infierno».

* * *

La temporada que ve, tindrem films en colors naturals.

«La Cucaracha», d'aquesta temporada, fou la primera prova. «La Fira de la Vanitat» de l'Edmond Jones es diu que ja serà alguna cosa més.

* * *

En un film de la temporada que ve, la Mae West es diu que serà una senyora.
Ja era hora!

Croniqueta de la setmana

Madrid. — Sota la presidència del senyor Azaña s'han reunit uns 17 diputats d'esquerra en una de les seccions del Congrés. Cal remarcar com a cosa extraordinària que aquesta ha estat l'única reunió d'esquerres d'aquests darrers dies que no ha estat suspesa.

* * *

València. — Ha estat suspesa la celebració de diversos actes polítics d'Esquerra Republicana organitzats pel darrer diumenge en alguns pobles de la província. També s'ha penyorat diversos industrials

* * *

València. — A l'acte cedista de Mestalla una de les personalitats de la presidència va demanar un visca per a la representació (?) catalana.

Es va donar el visca i els «Xiquets de Valls» varen fer uns «castells humans» meravellosos. Tothom coneix els castells dels «Xiquets de Valls»: són un castells que s'aixequen molt de pressa, però que cauen amb la mateixa facilitat.

L'exhibició dels «Xiquets de Valls» es pot dir que fou el resum de l'acte.

* * *

València. — El senyor Aizpum va començar el seu discurs de Mestalla amb aquestes paraules: «Us porto de la meva terra

—Navarra— una salutació de germans. On es defensa Déu i la Pàtria, allà ens trobem nosaltres. Ací, en la beneïda terra llewantina, tan alegre, tan...»

Se'ns diu que, a darrera hora, vista la boniquesa lírica d'aquestes frases —elegants i poètiques— seran aprofitades per un «couplet» d'un espanyolisme 100 per 100, el qual serà cantat per la venerable i virtuosa matrona donya Raquel Meller (Paca Marquès).

S'espera que el nou «couplet» eclipsi l'èxit de «El Relicario».

* * *

Bilbao. — L'ex-regidor republicà de l'Ajuntament de Bilbao, senyor Garbizu, ha sortit de la presó on ha acomplit dos mesos de reclosió per «suposats insults al dogma catòlic».

El nombrós públic que l'esperava a la sortida el va ovacionar. Això ens fa meditar. ¿Quants zeros sobranen als hipotètics 200.000 catòlics reunits a València?

* * *

Roma. — En diversos ports italians es carreguen bombes i material de guerra. Els joves camisa-negra les embarquen amb

gran fervor, car els han assegurat que d'ací endavant hi ha possibilitats que mengin cada dia.

* * *

Ciutat del Vaticà. — Seguint una tradició secular, el Sant Pare —el dia de Sant Pere— va devallar a la cripta de Sant Pere per venerar la tomba del primer Papa.

L'actual Papa (no el primer), anava acompanyat d'una cort laica i d'una cort eclesiàstica.

La festa va resultar molt simpàtica, i, com és de consuetud en aquestes revetlles vaticanistes, la cort eclesiàstica va encendre moltes bengales les quals tirava, amb unció, damunt la cort laica, i la Cort laica va fer espetegar molts coets i els tirava, eixorivida, damunt la cort eclesiàstica.

Mussolini va trobar que aquesta festa es podia considerar com un petit assaig per comprovar el tremp d'ànima de la raça amb vistes a la propera guerra amb Abissínia.

La festa va acabar amb uns enfervorits: Visca Sant Pere!, que feren venir les llàgrimes als ulls.

* * *

Galena (Kansas, Estats Units). — Aldarulls a les mines de Galena.

Dotze guàrdies que es trobaven assetjats pels vaguistes, no s'han vist amb cor de tirar damunt dels agressors per por de fer baixes entre el gran número de curiosos que hi havia darrera els assaltants.

Hem preguntat al públic badoc per què no se n'anava i ens ha contestat que com que en les baralles entre miners i policia no hi intervenia la censura, volien assabentar-se de tot el que s'esdevenia.

* * *

Munich. — Amb assistència del Conseller senyor Hítler, s'ha inaugurat la pista d'autos Munich-Holkirdren.

Hitler féu un petit discurs que es pot resumir en quatre mots: «Estic molt, força, superiorment content perquè aquesta pista té moltes «àries».

Per «àries» és el gran treball dels dictadors.

* * *

Washington. — Hi ha el projecte —degut al diputat Keeney— d'implantar una Rifa Nacional. Keeney ha defensat la seva proposició dient que la rifa desterraria dels Estats Units el joc i el «racketeering».

El diputat Keeney té raó. Espanya, que fa molts anys que té rifa, està lliure de lladres polítics, d'estafadors bancaris, de defraudadors del municipi. I consti, diputat Keeney, que això ho tenim gràcies a la saludable i moralitzadora acció de la rifa.

* * *

París. — Interrogada la dona del senyor Poulin, amb referència al duel del seu espòs amb el tenista Borotra, es va mostrar escèptica i va concloure: —«Crec que l'afer s'arranjarà satisfactòriament.

Una cosa com si diguéssim: —«El dol es dona per acomiadat».

TELÓ ENLAIRE

Noves i comentaris

La Confederació General de Mestres ha acordat aixecar un monument a Jacinto Benavente.

¿Per què ha tingut aquesta iniciativa la Confederació General de Mestres?

Per allò de: «deixeu que els nois s'apropin a mí».

* * *

«La Filla del Mar», protagonista: Assumpció Casals. Teatre: el Novetats.

¿Descobrirem que Assumpció Casals és una gran actriu?

Creiem que Assumpció Casals hauria de situar-se i ésser situada com li pertoca.

A la temporada del Pompeia, Assumpció Casals s'ha fet seu el públic de Gràcia. Recordem que hi hagué un temps que Assumpció Casal era l millor puntal d'un Teatre del Paral·lel i que també s'havia fet seu un determinat públic.

¿Per què no treure-la d'aquestes restriccions i portar-la a fer-se seu —car ho pot fer— el públic total de Barcelona?

* * *

«La Millona», una mena de «Senyora X» al revés, continua, segons diu l'empresa, l'èxit del dia al Poliorama.

Al Barcelona, també, segons l'empresa, l'èxit de riure («La Millona» és un èxit de plors) el continua fent el «Soy un sinvergüenza», d'en Muñoz Seca i el Fernández Gómez, o Gómez i Fernández, o Lòpez i Gómez, apèndix d'en Muñoz Seca i complement del «Soy un sinvergüenza».

Hem de convenir que, ben garvellat, «La Millona» podria titular-se «Soy un sinvergüenza» i «Soy un sinvergüenza», po-

—¿De qui és aquest auto?

—¿No ho veus amb les lletres? Comissió Gestora Ajuntament.

dria perfectament titular-se «La Millona».

L'una i l'altra pertanyen al teatre «papuruso».

* * *

La Federació Catalana de Teatre Amateur organitza un gran homenatge a l'Apel·les Mestres en el seu triple aspecte d'escriptor, dibuixant i músic.

Sabem que l'homenatge serà digne de l'homenatjat i que, ultra representacions de les obres d'Apel·les Mestres, fetes pels grups amateurs federats de tot Catalunya, es preparen a Barcelona actes de gran resonància.

* * *

Helena de Vilardaga —una futura cantant de nom mundial, aquest és el nostre auguri— es féu remarcar extraordinàriament en la darrera funció benèfica que es va donar a l'Olímpia.

Tots els qui l'escoltaren convingueren que Helena de Vilardaga té una veu de les d'or. Però d'or autèntic, no de llautó.

Sabem que es fan gestions vora d'ella per fer-la debutar en un dels nostres millors teatres.

* * *

¿Subvenció al teatre català? Naturalment que ens plaurà que se li'n doni. ¿Entre quins comptem? Entre els que no volen companyia oficial, també naturalment. ¿Qui no guardarà, mentre visqui, un mal record de la companyia oficial passada? Però, tenim tan poca fe en la possibilitat de fer res! ¿Són molts els qui volen teatre català per amor al teatre català i sense la intenció d'estrenar-hi una obra? (Ens referim als autors.) I quants, en escriure, pensen en l'obra per l'obra, i no per les representacions que se'n faran? Per altra part el nostre públic que corre a veure les «Morenes Clares» i els «Sinvergüenzas», ens mereix tan poca confiança. ¿Com pot aconseguir-se que torni al teatre un públic que ja no hi va? ¿Amb què es compta —ja més enllà dels lligams econòmics, solventats per subvenció — per despertar aquells entusiasmes teatrals d'un dia que maduraren —els entusiasmes, ho remarquem— autors com Guime-

—Veig que t'han arranat al zero.

—Sí; així els cabells sortiran amb més força.

i té personatges moguts amb intel·ligència com Marta Oriol, la protagonista de l'obra.

«Catalunya Teatral» ha fet un servei al Teatre Català incorporant l'obra d'Andreu A. Artís a la seva publicació.

ESQUELLOTS

Reflexions d'un senyor que talla el cuponet, cobra lloguers, va a partir i que de tant en tant s'expansiona amb certes diversions més o menys clandestines.

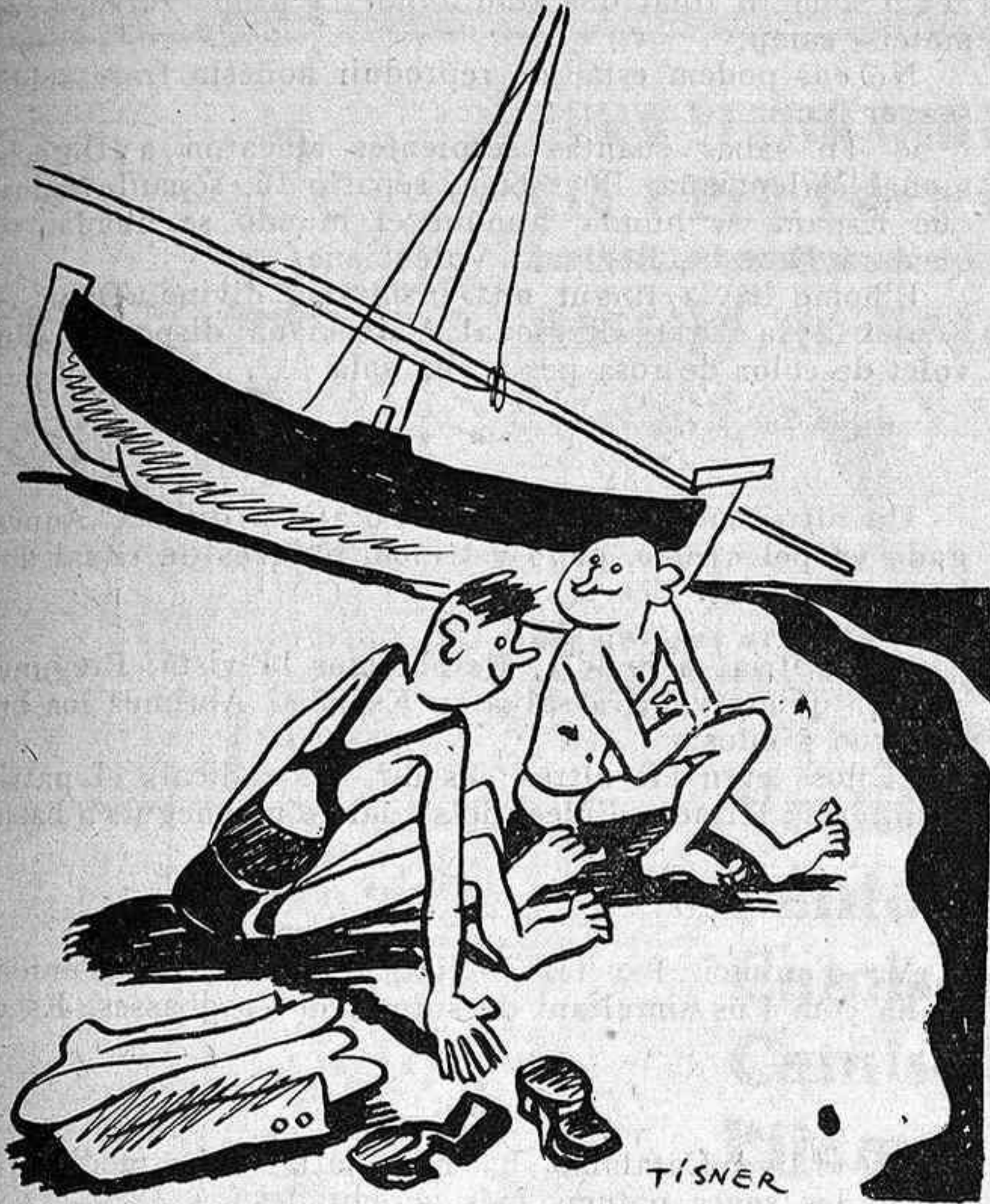
—No es pot ésser ric per cap diner. Quan no són els marxistes que t'ho volen prendre tot, és el Pare Laburu que ens convida a afluixar. I tot just havíem passat l'ensurt dels rabassaires, ara ve la Ceda a demanar-nos que fem sacrificis dels més greus, això és, els de butxaca, si és que volem guardar una poma per la set.

Què hi ha de cert de tot això? Si ens descarreguessim la consciència potser en treuria l'aigua clara.

L'home va tornar més satisfet que mai. La tronada era de teatre i les exhortacions declamàtores eren adreçades a «recrear el paladar de les oïdes» dels favets, que diria aquell. Amb un mòdic dispendi destinat a fomentar concentracions i a despeses electorals de gran estil, un hom resta assegurat contra la pedregada.

* * *

La concentració cedista a Mestalla va anar ordenada i llatina com s'escau a gent acostumada a obeir la veu del bon pastor.

Crisi.

—¿Diu que van detenir un home que tenia dues males farcides de bitllets de banc?

—.....!

Falsos.

Ah! ja m'estranyava!

rà, Iglésies i Russinyol? ¿Quins són els actors que pensin en noves interpretacions i els directors d'escena que vulguin renovar? ¿Quin és l'autèntic esperó de premis com el d'Ignasi Iglésies, gairebé sempre controlats per jurats que ja se sap a quina cleda tanquen...

Esperem... i que vingui el que vingui. Malauradament ens trobem entre els qui han perdut la fe.

* * *

La Residència internacional de senyoretetes estudiants va tancar el seu curs amb una evocació de l'Índia clàssica feta al Teatre Grec de Montjuïc.

Es representà l'acte tercer de «Sakúntala» i, malgrat el marc del Teatre, poc adient per una representació d'obra de l'Índia (Grècia era marbre i l'Índia, selva), l'evocació de l'obra reeixí.

Es representaren també la rondalla «Paxatontva», un episodi del «Romaiana» i una escenificació del capítol XIè del «Bhagavad-Gita». Es ballaren la «Dansa de Krishna i les Gopis», la dansa de Civa i la dansa popular «Jovadis». Tot molt digne, molt acuradament i sota una bona direcció, la de Ramon Aulina de Mata i la de Ivonne Attenelle. Grata festa d'art.

* * *

La festa de senyoretetes estudiants ens féu recordar que Mercè Nicolau s'havia passat molt per la boca una representació de «Sakúntala».

¿Què havia de fer-hi Mercè Nicolau en «Sakúntala»? Segurament «Aditi», mare del déu Indra, ara suposem que Kalidasa havia concebut la seva «Sakúntala» fora de les dimensions de la senyora Nicolau.

* * *

«Catalunya Teatral». Núm. 8 de la seva publicació. «La Impassible», d'Andreu A. Artís.

L'obra de l'Andreu A. Artís és una obra interessant. Es descabdella en ambients polítics, poc portats a l'escena catalana,

¡Amnistia!

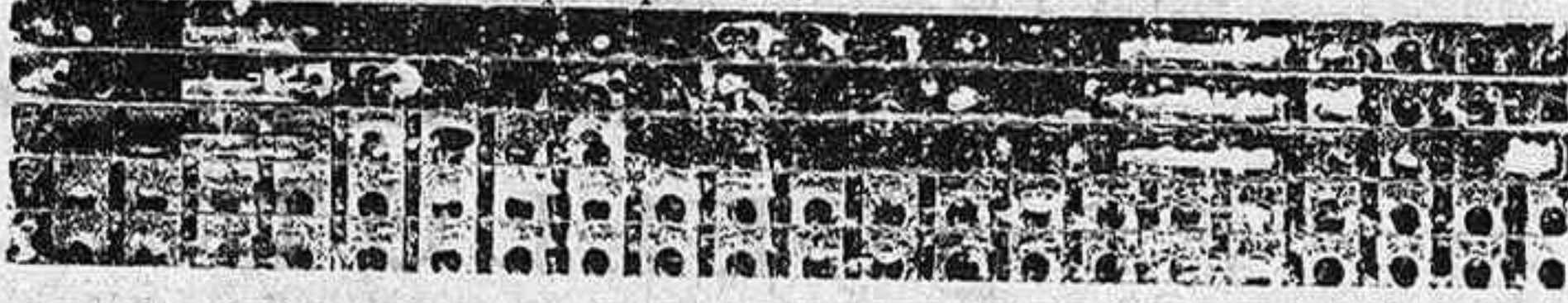
Parlen dos ninots.

—¿I per què no ens ha posat peus, el dibuixant?

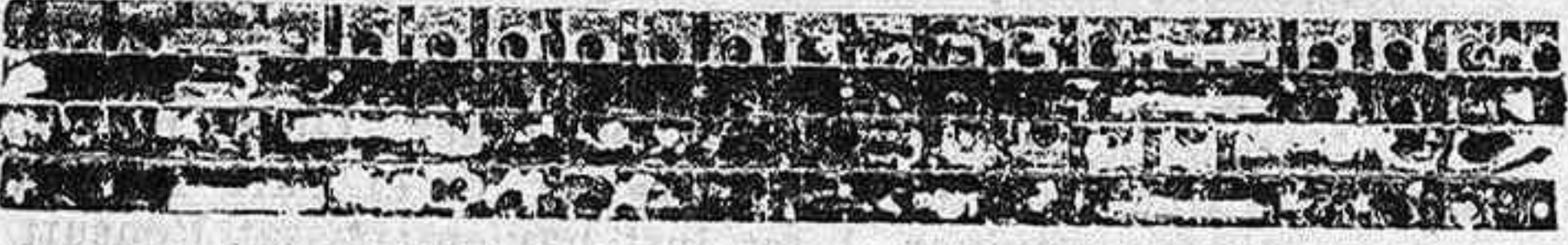
—Veuràs, com que també ens els treurà la censura!

TÍSNER

Malgrat la doble calor, la de la temporada i la de l'entusiasme, no hi hagué cap desgràcia personal, cosa altrament impossible passés el que passés.

* * *

* * *

Retallem de «El Debate», diari de cambra dels ignasians i de la Ceda i paper també de cambra, encara que d'una altra mena, per als qui no combreguen amb rodes de molí.

«Nunca, en la Historia de España, asamblea ni junta ciudadana ninguna congregó tan inmensa muchedumbre como la que el domingo conoció congregada la ciudad de Valencia. Doscientas mil personas, pecho con espalda, en pie de ciudadanía, se reunieron a dar fe de su credo y a vitorear a sus caudillos».

Quan Azaña va omplir de debó el camp de Mestalla i tots els voltants, la premsa dretista, va voler treure importància a l'acte dient que no més hi cabien unes 60.000 persones com a màxim.

Ara n'hi havia 200.000, com podien haver dit 400.000. Per alguna cosa ha de servir l'estar bé amb les potestats que fan miracles. No hi va haver el prodigi dels pans i dels peixos?

També depèn de la manera de contar. Ja és sabut que els portuguesos no compten per caps sinó per extremitats.

* * *

L'aplec dretista de Mestalla, repte de la por i del despit al gest magnífic d'Azaña, dona molts motius a comentaris fins a entroncar-los amb els que suggerirà la torna o sigui el sai-

net o número final que tindrà lloc el proper diumenge en el mateix camp.

No ens podem estar de reproduir aquesta frase sublim del senyor Lucia :

«—Tú sabes cuantas serpientes atacaron a Derecha Regional Valenciana. Pues bien, sépaslo tú, sépanlo todos, aunque España se hunda, aunque el mundo se hunda, siempre quedará Derecha Regional Valenciana.»

L'home havia tingut una inspiració divina. Quan el món s'enfonsi, la Dreta Regional Valenciana disposarà d'un nuviolet de color de rosa per a ella sola.

* * *

Un altre botó de mostra de l'oratória cedista. Aquesta vegada va pel «Jefe», «uno y trino», puix és de ritual aclamar-lo tres vegades.

Digué :

«La Patria se hundía. Extendimos la vista. Preguntamos: ¿Quién quiere venir a salvar a España? Abrimos los brazos y vinieron a ellos.»

«Ellos» eren els altres; és dir, els radicals el patriotisme desinterès i fermesa d'idees dels quals són coneguts a bastament.

* * *

Va d'anunci. Per tal d'evitar que una cosa s'enfonsi, no hi ha com l'ús simultani de suros i de carabasses. Es provat.

* * *

La «Lliga Catalana» ha homenatjat amb modèstia i discreció les seves patums més acreditades.

Va oferir l'homenatge el senyor Gaspar Maynés, cosa que va sorprendre, car tothom creia que degut als seus *mereixements*, palesament demostrats, no el veuríem mai més.

No és així, doncs, i és fàcil que el senyor Maynés torni a ocupar (abans d'unes eleccions, naturalment) càrrecs de glòria i de profit. Es un home que per les seves condicions s'avé perfectament amb el tipus exigut per la situació i les circumstàncies.

* * *

Torne-m'ho a dir. Si no parlem ni en broma de tradicionaristes, monàrquics, dictadoretts i no al·ludim la fauna que va des del prou conegut Alfons de Borbó fins a Calvo Sotelo passant pels peixos grossos del monarquisme més aferrissat, no és pas per desídia ni per culpa nostra. Simplement, encara que sembli mentida, no podem.

No ens venjarem pas difamant els homes de la república, cosa perfectament tolerada. Només cal llegir la premsa de la caverna, que és la que, avui com avui, talla el bacallà.

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

**LA FABRICA DE
NEVERES
«GLACIAL»**

ven baratíssim, directe al consumidor. Immens assortit per a tots els usos, des dels preus més ínfims. **Neveres patentades** de màxima refrigeració i sense mescla de gustos i olors, a preus mòdics.

Benet i Mercadé, 26
(al costat d'Estació Gràcia i Teatre Bosc)

—¿Altra vegada en estat...?

—Sí, filla, sí; sóc una desgraciada.

**PER A VESTIR AMB ELEGAN-
CIA I PER POCs DINERS**

Passeig de Gràcia, 18

Casa BASTIDA

**GRAN BASAR DE SASTRERIA I CA-
MISERIA SISTEMA NORD - AMERICA**

Els nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: fa-
cilitar LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, amb vestits, camises, pijames,
barrets, corbates i gèneres de punt.

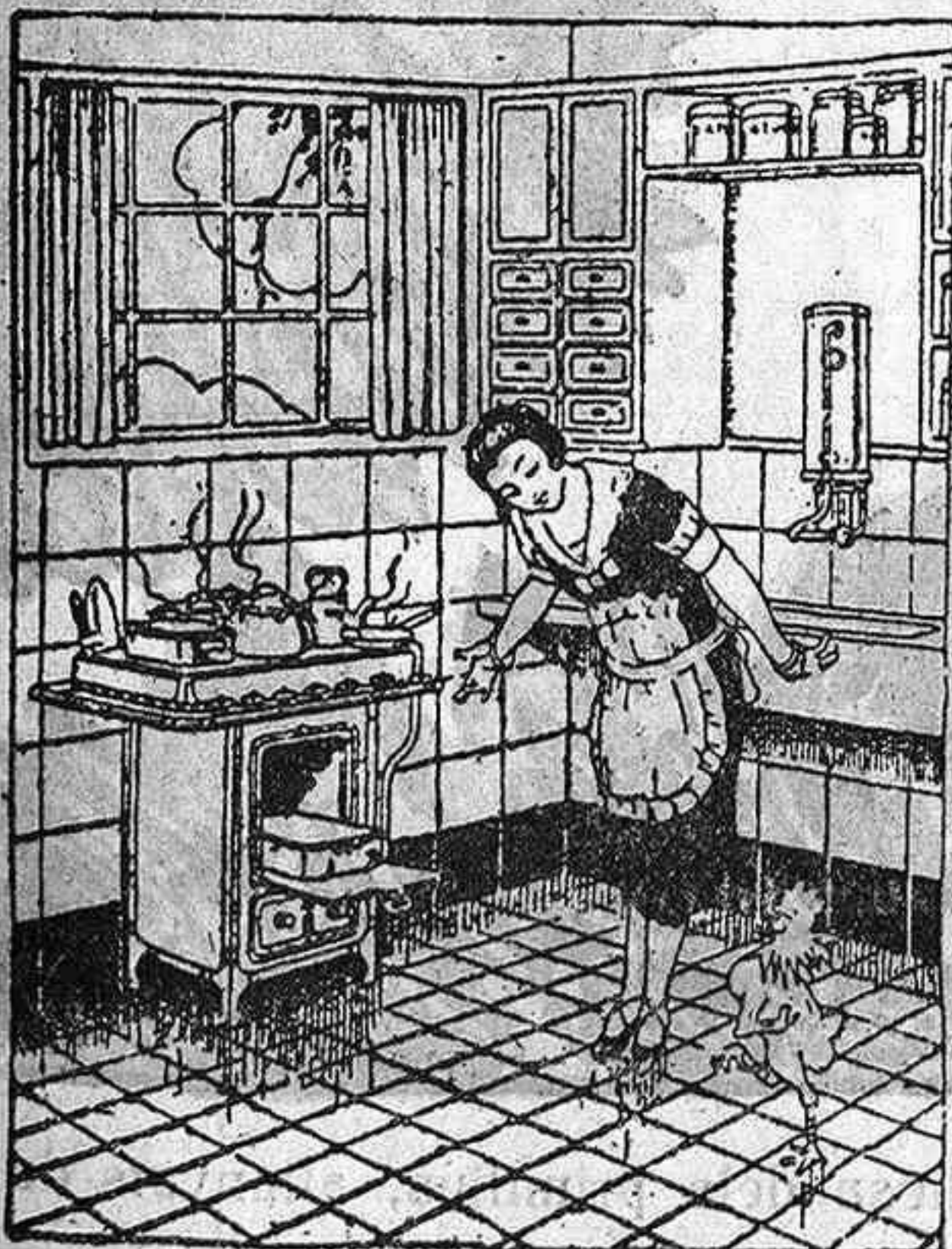
Vestits a 15, 25, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes
Camises de seda a 12 i 15 pessetes
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes

Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA ha creat una fórmula que la fa accessible a tothom.

SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferents formes, teles de gran fantasia estil anglès.

Tenim una secció ultra ràpida en la qual pod. m confeccionar tota mena d'encàrrecs en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de vestits amb bons folros i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que e.s nostres competidors.

Considerem l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Ve-
llesa i altres presents, en proporció amb l'import de la compra.

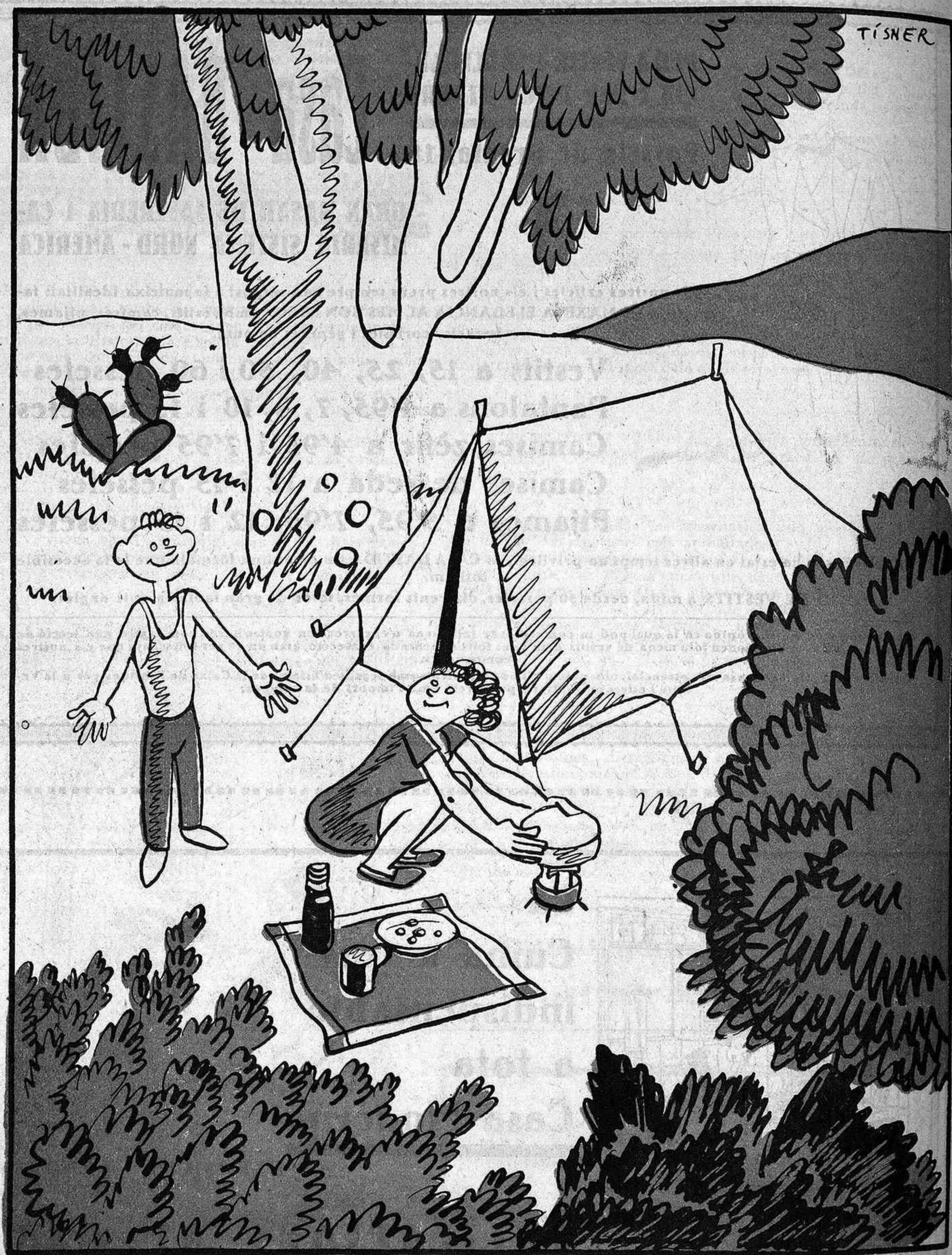

**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, 20

—Ah, el goig de viure amb plena natura, amb la senzillesa dels primitius, allunyats de tot el que recordi la putrefacta civilització, m'asseguro que, ací, hi passaria tot l'estiu, si haguéssim portat l'aparell de ràdio.